

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου καὶ Δημοσίων Σχέσεων
τῆς Ἱ. Αρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)

Ο νέος Αρχιεπίσκοπος Αθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ εἶναι γόνος προσφυγικῆς οἰκογενείας, καταγομένης ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη τῆς Ἀνατολ. Θράκης. Ἡ οἰκογένεια τῶν γονέων του, μετὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν τὸ 1924, ἐγκατεστάθη στὴν Ξάνθη, ὅπου ὁ κ. Χριστόδουλος γεννήθηκε τὸ 1939. Ο πατέρας του Κωνσταντίνος Παρασκευαΐδης ἦταν ἔμπορος καὶ ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς πόλεως, ἀνεμίχθη δὲ σὲ ὅλες τὶς ἐθνικὲς ἔξορμήσεις. Διετέλεσε Δήμαρχος Ξάνθης κατὰ τὴν τραγικὴν τετραετία 1946-1950. Τὸ 1941, μετὰ τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου τῆς Γερμανίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος, μετέφερε, γιὰ λόγους ἀσφαλείας, τὴν οἰκογένειά του στὴν Ἀθήνα, ὅπου ὁ κ. Χριστόδουλος ἐσπούδασε καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 35 ἑτῶν. Τὶς ἐγκύκλιες σπουδές του ἔκαμε στὸ Λεόντειο Λύκειο γιὰ 6 χρόνια καὶ στὴ συνέχεια ἐσπούδασε στὴ Νομικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν (1956-1961) καὶ ἀκολούθως στὴ Θεολογικὴ (1962-1967) καταστὰς πτυχιοῦχος των μὲ βαθμὸν Ἀριστα. Παραλλήλως ἐσπούδασε Βυζ. Μουσικὴ στὸ Ὁδεῖο Ἀθηνῶν καὶ ἀρίστευσε, ἐνῶ ἔμαθε 4 ἔνετς γλῶσσες. Τὸ 1983 κατέστη διδάκτωρ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου μὲ βαθμὸν Ἀριστα, ἐνῶ ἀπὸ τὸ 1961 ἄρχισε νὰ συγγράφει καὶ νὰ ἀρθρογραφεῖ σὲ θρησκευτικὰ περιοδικὰ ἀρχικὰ καὶ σὲ ὅλο τὸν ἡμερήσιο Τύπο Ἀθηνῶν καὶ Ἐπαρχιῶν μετέπειτα καὶ μέχρι σήμερα. Ἐχει δημοσιεύσει συνολικὰ 189 μελέτες ποὺ ἀναφέρονται σὲ θέματα θρησκευτικά, νομικά, βιοηθικά, κοινωνικά κ.λπ.

Ο Μακαριώτατος κ. Χριστόδουλος ἀπὸ παιδὶ εἶχε ἔντονη κλίση πρὸς τὴν ἰερωσύνη, τὴν ὅποιαν ἐκαλλιέργησαν σ' αὐτὸν πνευματικοὶ ἄνδρες, ὅπως ὁ σημερινὸς Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Καλλίνικος. Γι' αὐτὸν τὸ 1961, καὶ ἐνῶ εἶχε σπουδάσει μόνο τὰ Νομικά, ἔχειριστονήθη διάκονος, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκάρη μοναχὸς στὴν Ἱ. Μονὴ Βαρλαὰμ Μετεώρων, στὴν ὥποια καὶ ἐγκαταβίωσε μαζὶ μὲ μιὰ μικρὴ ὄμάδα νέων μοναχῶν ποὺ ἐμπνέονταν ἀπὸ τὸ δραματικὸν

καὶ ίεραποστολικοῦ μοναχισμοῦ, ἐπιδοθεὶς στὸ κήρυγμα, τὴν κατήχηση καὶ τὴν διδασκαλία τῆς πίστεως. Τὸ 1965 ἔχειροτονήθη πρεσβύτερος, τοποθετηθεὶς ὡς προϊστάμενος καὶ ίεροκήρυξ τοῦ ἵ. ναοῦ Παναγίτσας Π. Φαλήρου, ὅπου ἀνέπτυξε ἐντυπωσιακὴ δράση, διακριθεὶς ὡς ίεροκήρυξ, ἀριστος λειτουργὸς καὶ καθοδηγητὴς τῆς νεολαίας. Παραλλήλως προσελήφθη, κατόπιν διαγωνισμοῦ, ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου τὸ 1968, ἐπιδεῖξας τὰ δργανωτικὰ καὶ διοικητικά του χαρίσματα, παραμείνας στὴ θέση αὐτὴ μέχρι τοῦ 1974, ὅταν ἐξελέγη, μὲ πρόταση τοῦ τότε νέου Ἀρχιεπισκόπου Σεραφείμ, σὲ ἡλικία 35 ἑτῶν, Μητροπολίτης Δημητριάδος, ἐν μέσω ἐθνικῶν περιπτειῶν καὶ προβλημάτων.

‘Ως Μητροπολίτης Δημητριάδος ὁ κ. Χριστόδουλος, παρὰ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας του, ἐπέδειξε ἐντυπωσιακὴ ώριμότητα. Ἀπ’ ἀρχῆς ἐπεδόθη στὴν ἐσωτερικὴ διοργάνωση τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ἐνεθάρρυνε τοὺς νέους κληρικοὺς στὸ νὰ σπουδάσουν, καὶ ἐφείλκυσε πρὸς τὴν ἱερωσύνη πλειάδα νέων, προσοντούχων καὶ ἴκανῶν κληρικῶν. Στὸ διάστημα τῶν 24 ἑτῶν τῆς ἀρχιερατείας του ἔχειροτόνησε περὶ τοὺς 150 νέους κληρικούς, ἀνανεώσας τὸ στελεχιακὸ δυναμικὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ τοποθετήσας τοὺς καταλλήλους ἀνθρώπους στὶς καταλληλεῖς θέσεις. Χαρακτηριστικὸ γνώρισμά του ὑπῆρξε ἡ ἀγανέωση τῶν ἐσωτερικῶν δομῶν τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸ ὄνειρο τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ. Πρὸς τοῦτο ἀρχισε ἀπὸ τὴν δημιουργία νέων στελεχῶν, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, τὰ ὄποια συνεχῶς ἐπιμόρφωνε γιὰ νὰ τὰ καταστήσει ἴκανὰ νὰ ἀντιμετωπίζουν τὰ σύγχρονα προβλήματα μὲ θεανθρώπινο πρόσωπο. Μὲ ἀδυναμία στὴ μόρφωση «ἔσπρωχνε» τοὺς συνεργάτες του νὰ σπουδάσουν, μὲ ἀποτέλεσμα ἐνῶ τὸ 1974 εἶχε βρεῖ μόνο 12 θεολόγους κληρικούς στὴν Ἱ. Μητρόπολη Δημητριάδος, τὸ 1998 νὰ ἀφήνει 80.

Ἐπροίκισε τὴν Ἱ. Μητρόπολη μὲ ἔργα κοινωνικῆς πνοῆς, λ.χ. τὸ Κέντρο Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας, τὶς Σχολὲς Γονέων, τὸν Συμβουλευτικὸ Σταθμὸ Προβλημάτων Ἐφηβείας, τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ «Ὀρθόδοξη Μαρτυρία» μὲ συνεχῶς ἀνανεούμενο πρόγραμμα ποὺ ἐπιμελοῦνται περὶ τοὺς 150 ἔθελοντες συνεργάτες, τὴν ἐφημερίδα «Πληροφρόηση» μὲ πρωτότυπη ὕλη. Διακρίθηκε ὡς δύμιλητὴς τόσον ἐπὶ θρησκευτικῶν, δσο καὶ ἐπὶ κοινωνικῶν καὶ ἐθνικῶν θεμάτων. Προσκαλούμενος μετέβη σὲ πολλὲς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ μίλησε σὲ πυκνὰ ἀκροατήρια, ἀποσπάσας τὰ ἐπαινετικὰ σχόλια τῶν ἀκροατῶν του. Ταυτόχρονα διεκρίθη στὴ συμμετοχὴ του σὲ συζητήσεις στὴν Τηλεόραση, προβάλλων καὶ ὑπερασπιζόμενος τὰ δίκαια τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ ἀρθρογραφία του σὲ σοβαρὲς ἐφημερίδες ὑπηρέτησε τὸν ἴδιο σκοπό.

‘Υπῆρξε δυναμικὸς στοὺς ἀγῶνες του, ἐπιστρατεύων πάντοτε τὴν τετράγωνη λογικὴ γιὰ νὰ πείθει τοὺς ἀντιπάλους του. ‘Ολοὶ ἐνθυμοῦνται μέχρι σήμερα τὴν τηλεοπτικὴ παρουσία του ὡς ἀντιπάλους τοῦ τότε ‘Υπουργοῦ Ἀντ. Τρίτη γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας. Οἱ δύο ἄνδρες μετὰ ἀπὸ χρόνια συμφυλιώθηκαν ἀναγνωρίζοντας ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὸν ἔντιμο ἀντίταλο. Σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ του στοὺς ἀγῶνες τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν θεσμοθέτηση τοῦ πολιτικοῦ γάμου ὡς ἰσόκυρου μὲ τὸν θρησκευτικό, γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τοῦ «ἀυτομάτου διαξηγίου» κ.λπ. Πάντοτε «ἀνοικτὸς» πρὸς ὅλους καθιέρωσε τακτικὲς ἐτήσιες συναντήσεις, μὲ ὅμαδες ἐπιστημόνων στὸ Βόλο, ὅπως λ.χ. μὲ τοὺς νομικούς, τοὺς γιατρούς, τοὺς ἐκπαιδευτικούς, τοὺς φοιτητές, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀνέπτυσσε, κατὰ πάγια τακτικὴ του, θέματα τῆς εἰδικότητός τους ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας. Ταυτόχρονα ἀγκάλιασε ὅλο τὸ λαό, ποὺ τὸν ἐλάτρευσε στὴν περιοχὴ τῆς Μαγνησίας, κατέβηκε στὸ ἐπίπεδό του χωρὶς νὰ λαϊκίζει, καὶ ἔδωσε πρὸς τὰ ἔξω τὴν εἰκόνα μιᾶς Ἐκκλησίας ποὺ στηρίζεται στὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ. Ἐκαλλιέργησε συστηματικὰ τὴν συνεχὴ πνευματικὴ τροφοδοσία τοῦ λαοῦ μὲ τὸν ἀνεξάντλητο ζῆλο του, ὅμιλῶν τακτικὰ σχεδὸν κάθε ἡμέρα, λειτουργῶν μὲ κατάνυξη καὶ προσφέρων ἀγάπη καὶ λόγο. Παροιμιώδεις ὑπῆρξαν οἱ διάλογοί του μὲ τοὺς μαθητὲς στὰ Λύκεια, ή ἀνταλλαγὴ ἐπιστολῶν μὲ αὐτούς, ή συγγραφὴ καὶ δωρεὰν διανομὴ σὲ νέους ἐκλαϊκευτικῶν φυλλαδίων μὲ ἐνδιαφέροντα θέματα.

Κατ’ ἔξοχὴν λειτουργικὸς ἀνθρωπος ὁ κ. Χριστόδουλος, πιστὸς στὴν παράδοση, ἐπέβαλε τὴν Τάξιν στὶς Ι. Ἀκολουθίες, καθιέρωσε τακτικὲς λατρευτικὲς εὐκαιρίες γιὰ νέους, ἀνοίχθηκε σὲ διάλογο μὲ ἀντιφρονοῦντες, κατέστησε τὴ θεία λατρεία κέντρο τῆς ζωῆς του καὶ διωργάνωσε τὴν ‘Υπηρεσία τῆς Ι. Μητροπόλεως πρὸς ἀντιμετώπιση τῶν αἰρετικῶν. Τὰ ἔντυπα τῆς Ι. Μητροπόλεως ποὺ ἔχει συγγράψει ὁ ἴδιος διακρίνονται γιὰ τὴν πρωτοτυπία τους, τὴν πρακτικότητά τους καὶ τὸ ἐποικοδομητικὸ στοιχεῖο. Εἶχε καὶ ἔχει τὴν ἴκανότητα νὰ συνδυάζει τὴν παράδοση μὲ τὴν πρόοδο, τὸ δόγμα μὲ τὸ διάλογο, τὴν ἵερότητα μὲ τὴν ἀπλότητα.

Ἐργασιομανῆς στὸ ἐπακρο σέβεται τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐργάζονται καὶ αὐτὸ ἐνέπνεε στοὺς συνεργάτες του. Μέχρις ἀργὰ κάθε βράδυ παραμένει στὸ Γραφεῖο του ἐργαζόμενος, σχεδιάζων, χαράσσων γραμμὲς πλεύσεως, ἀντιμετωπίζων προβλήματα, συγγράφων κ.λπ. Συγκέντρωσε κοντά του καὶ ἀνθρώπους ποὺ παλαιότερα δὲν εἶχαν σχέση μὲ τὴν Ἐκκλησία, ἰδίως τοὺς νέους, ἀναπτύξας μεγάλη δράση κατὰ τῶν Ναρκωτικῶν, κατὰ τοῦ AIDS, κατὰ τῆς ἀνεργίας. Ἡ δραστηριοποίηση τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος στοὺς τομεῖς αὐτοὺς

ύπηρξε πρωτοποριακή και ἐδημούργησε τίς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀνάπτυξη παρεμφεροῦς δράσεως και ἀπὸ ἄλλες Μητροπόλεις. Οἱ πρωτότυπες δὲ τοποθετήσεις του ἐπὶ θεμάτων βιοτικῆς ιατρικῆς προλάβαιναν τὶς ἐποχὲς και ἔδειχναν πρὸς τὰ ἔξω ἕνα νέο πρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἰ. Σύνοδος τὸν ὥρισε ἐκπρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας στὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο Μεταμοσχεύσεων και στὸ Κέντρο Ἐλέγχου Εἰδικῶν Λοιμώξεων. Στὴν περιοχὴ Βόλου ἵδρυσε ἀπὸ 15ετίας τὴν Ἐνωση Χριστιανῶν Ἐπιστημόνων, τὴν Χριστιανικὴ Κοινωνικὴ Ἐνωση, τὰ «Σπίτια Γαλήνης Χριστοῦ» γιὰ τοὺς ἡλικιωμένους, τὴν «Χριστιανικὴ Ἀλληλεγγύη» γιὰ τοὺς πτωχούς. Ἐσπούδασε πολλὰ νέα παιδὶα μὲ ύποτροφίες ποὺ χορήγησε ἡ Ἰ. Μητρόπολις, ἀπέστειλε στὸ ἔξωτερικὸ πολλοὺς ἀρρώστους, ἔσκυψε μὲ στοργὴ πάνω στὰ προβλῆματα τοῦ κόσμου, ὁ ὅποιος τοῦ τὰ ἐμπιστεύόταν. Πολλοὶ τὸν εἶδαν νὰ τηλεφωνεῖ σὲ διοικητὲς τραπεζῶν γιὰ νὰ ἀποτρέψει κάποιους πλειστηριασμοὺς σὲ βάρος πτωχῶν ὀφειλετῶν, νὰ τηλεφωνεῖ σὲ φίλους του ἐπιχειρηματίες γιὰ νὰ ἔξασφαλίσει μιὰ θέση ἑργασίας γιὰ κάποιον ἀνεργοῦ νέο, νὰ ἔξαντλεῖ τὶς γνωριμίες του γιὰ νὰ προασπίσει τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως τοῦ Βόλου.

Ἀνέπτυξε στενὲς σχέσεις μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἡ δὲ ἐπίσκεψη τοῦ ἀειμνήστου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη Δημητρίου τὸ 1990 στὸ Βόλο ύπηρξε μοναδικὸ ἴστορικὸ γεγονὸς γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς Μαγνησίας. Μὲ ἄλλεπάλληλες ἐπισκέψεις του σὲ ὅλες τὶς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, εἴτε ὡς μέλος ἐκκλ. ἀποστολῶν, εἴτε και ἰδιωτικῶς, ἀνέπτυξε προσωπικὲς σχέσεις μὲ τοὺς ἔνοντας Ὁρθοδόξους, τὶς ὁποῖες ἐκαλλιέργησε σὲ βάθος. Συνδέεται ἀδελφικὰ μὲ ὅλους τοὺς Προκαθημένους τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καθὼς και μὲ ἑτεροδόξους ἡγέτες.